

EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

December 2021 | LV

Raidieraksts “Vietējais skatījums” — 2. sezona, 5. sērija: Bez mediju brīvības nav demokrātijas

Žurnālistiem Eiropas Savienība, iespējams, vēl skaitās visdrošākā vieta pasaulē, taču tas var viegli mainīties, jo šķiet, ka spēkā pieņemtas tendence iebiedēt, aizskart un pat nogalināt reportierus.

Pie mums viesojas pētnieciskais žurnālists **Matthew Caruana Galizia**, kura māte **Daphne Caruana Galizia** 2017. gadā tika zvēriīgi nogalināta, kad viņa Maltā centās atklāt patiesību par korupciju.

Organizācijas “Reportieri bez robežām” Briseles biroja vadītāja **Julie Majerczak** mums pastāstīja, ka žurnālistu slepkavības — kopš 2015. gada ES teritorijā nogalinātie 16 žurnālisti — ir tikai aisberga virsotne. Pret žurnālistiem arvien biežāk tiek vērsts dažādu veidu spiediens, ļaunprātīga izmantošana un cenzūra. Kāpēc Eiropas Savienībai tik svarīgi ir aizsargāt mediju brīvību? Šo jautājumu uzdevām EESK loceklim Christian Moos.

Vai Eiropas Savienībai kaut kas būtu jādara un vai būtu jānosaka budžeta sankcijas tām valdībām, kuras slāpē kritiskus viedokļus un preses brīvību? Par to mūsu viesi stāsta jaunākajā sērijā, kuras nosaukums — “Bez mediju brīvības nav demokrātijas”.

This page is also available in:

- [ES](#)
- [BG](#)
- [CS](#)

- [DA](#)
- [EN](#)
- [DE](#)
- [ET](#)
- [FR](#)
- [EL](#)
- [GA](#)
- [HR](#)
- [IT](#)
- [LT](#)
- [HU](#)
- [MT](#)
- [NL](#)
- [PL](#)
- [PT](#)
- [FI](#)
- [RO](#)
- [SK](#)
- [SL](#)
- [SV](#)

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

REDAKTORA SLEJA

Ievadraksts

Cienījamie lasītāji!

Eiropas Komisija oktobrī pieņēma 2022. gada darba programmu “Eiropas stiprināšana, strādājot kopā”, kurā uzsvars likts uz taisnīgākas un noturīgākas sabiedrības veidošanu pēc Covid-19 pandēmijas un uz zaļās un digitālās pārkārtošanās

paātrināšanu. Ar gandarījumu secināju, ka daudzus jūnija plenārsesijā pieņemtajā [EESK rezolūcijā](#) minētos ieteikumus Komisija bija ņēmusi vērā.

Mūsu kopējo prioritāšu centrā ir klimatneitralitātes panākšana līdz 2050. gadam, digitālas nākotnes veidošana, unikālās sociālās tirgus ekonomikas stiprināšana, Eiropas Savienības pārticības vairošana un Eiropas globālās ietekmes palielināšana.

Tā kā klimata pārmaiņas ir viena no lielākajām problēmām, ar ko saskaras Eiropas Savienība, EESK ar lielāku apņēmību nekā jebkad agrāk cenšas atbalstīt Eiropas zaļo kursu. Ilgtspējīgai attīstībai

būtu jāklūst par mūsu domāšanas veidu un pamatu konkurētspējīgai ekonomikai, taču vienlaikus nedrīkstam neaizmirst par tādu prioritāti kā aprītīgums.

Lai digitalizācija būtu efektīva, jānodrošina, ka izglītība un apmācība atbilst mākslīgā intelekta laikmeta vajadzībām. Būtiski ir nodrošināt visiem ES iedzīvotājiem vienlīdzīgas iespējas, lai viņi var reaģēt uz pārmaiņām darba tirgū un ikdienas dzīvē.

Tā kā pēc Covid-19 pandēmijas ekonomikas atveseļošana būs Eiropas pārveides prioritāte, uzņēmējiem ir būtiska loma ekonomikas izaugsmes, nodarbinātības un sociālās iekļautības nodrošināšanā. Taču ekonomiku, kas kalpo cilvēku interesēm, nevar izveidot bez sociāla un pilsoniska dialoga.

Arī veselīga demokrātija, kurā tiek respektēts tiesiskums un pamattiesības, nav iedomājama bez dialoga un pilsoniskas sabiedrības. Pašlaik uzskatām, ka ir vajadzīgi iedarbīgāki mehānismi, lai labāk uzraudzītu ar pilsoniskās sabiedrības telpu saistītās problēmas un to aizsargātu. Runājot par demokrātiju, jānorāda, ka jāveic pasākumi, lai tiktu respektēta ES tiesību aktu prioritāte.

Visbeidzot, tā kā norit konference par Eiropas nākotni un neseno pieņemta Komisijas darba programma, nepārspīlēšu uzsverot, cik nozīmīga ir organizētas pilsoniskās sabiedrības iesaiste politikas veidošanā. Komiteja turpinās cieši sadarboties ar visām ES iestādēm, lai sasniegtu kopējos mērķus, kas saistīti ar mūsu sabiedrības stiprināšanu.

Vienoti Eiropas nākotnei.

Christa Schweng

EESK priekšsēdētāja

TURPM?KIE NOTIKUMI

2021. gada 6. decembrī Briselē

[**Eiropas zaļā kursa ģeopolitiskais aspekts**](#)

2021. gada 10. decembrī Briselē

[**Eiropas Patērētāju diena - 2021**](#)

2022. gada 31.martā un 1. aprīlī Briselē

[**Jūsu Eiropa, jūsu lēmumi - 2022**](#)

RUN?SIM BEZ APLINKIEM!

Esiet sveicināti mūsu jaunajā sadaļā “Runāsim bez aplinkiem!”, kurā mēs EESK locekļiem lūdzam stāstīt par svarīgiem atzinumiem, kuri ietekmē ikdienas dzīvi Eiropas Savienībā.

Šoreiz vārds tiek dots ziņotājam **Giuseppe Guerini**, kurš sagatavojis atzinumu par digitālo platformu ekonomiku un par platformu kooperatīviem.

Giuseppe Guerini - Digit?lo platformu ekonomika: strauji augoša par?d?ba, kas sniedzas p?ri Eiropas Savien?bas robež?m

Digitālās platformas veido “virtuālu telpu”, kurā notiek mijiedarbība un apmaiņa, kas ir daudz vairāk nekā tikai vienkārši piedāvājuma un pieprasījuma saskaņošana, un tām ir arvien izsmalcinātākas iespējas kontrolēt un ietekmēt darba ņēmējus, pakalpojumu sniedzējus un lietotājus. Digitālās platformas sniedz arī vienreizēju iespēju revolucionārām inovācijām, piedāvājot jaunus pakalpojumus klientiem un jaunas nodarbinātības iespējas. Tas ir iespējams, pateicoties profilēšanas sistēmu un plašai datu izmantošanai un piemērojot mākslīgā intelekta sistēmas un algoritmus, kurus nosaka tie, kas pārvalda platformas.

Līdz ar šīs parādības vēršanos plašumā ir parādījušies arī daudzi jauni veidi, kā ar digitālo platformu starpniecību slēgt darba attiecības: pašnodarbinātība, nepastāvīgas sadarbības attiecības un individualizēti darba līgumi. Šajā kontekstā darba ņēmēju kooperatīvi var būt interesants instruments, kas ļauj padarīt stabilākas darba attiecības, kuras raksturo darba ņēmēju, kuri ir arī platformas un tajā izmantoto algoritmu īpašnieki, tieša iesaistīšanās.

Kas tad ir platformas kooperatīvs?

Faktiski tas ir demokrātiski, ar ieinteresēto personu līdzdalību pārvaldīts uzņēmums, kas izveidots kooperatīva formā un organizē preču un pakalpojumu ražošanu un apmaiņu, izmantojot IT infrastruktūru un protokolus, kas mijiedarbojas ar dažādām, gan stacionārām, gan mobilām, ierīcēm.

Tāpat kā jebkurš kooperatīvs, platformas kooperatīvi pieder un tos pārvalda tie, kas no tiem ir visvairāk atkarīgi, šajā gadījumā – darba ņēmēji, lietotāji un citas ieinteresētās personas. Protams, tas tiek darīts atbilstīgi kooperatīva biedru-darbinieku attiecīgajam līgumiskajam satvaram gan tad, ja viņi strādā kā algoti darbinieki, gan tad, ja viņiem ir pašnodarbinātas personas statuss.

Tāpēc, īstenojot Eiropas digitālās pārkārtošanās stratēģiju, svarīgi būtu ieplānot iniciatīvas ar mērķi atbalstīt digitālo platformu pārvaldības kooperatīvu dibināšanu, lai veicinātu digitālo pakalpojumu, datu un tehnoloģiskās infrastruktūras kolektīvo piederību, tādējādi sekmējot lielāku ekonomikas vides diversifikāciju un ekonomikas demokrātijas izplatīšanos. Ņemot vērā atzinumā norādīto faktu, ka pastāv daži ierobežojumi attiecībā uz darba ņēmēju un patērētāju, kas mijiedarbojas platformā, tiesību juridisko noteiktību, svarīgi ir atzīt, no vienas puses, sociālā dialoga funkciju un, no otras puses, lomu, ko sociālās ekonomikas uzņēmumi šajā kontekstā var uzņemt un kuriem tā ir jāuzņemas.

EESK atzinums savlaicīgi un saskaņoti atbilst Eiropas Komisijas centieniem reglamentēt digitālo platformu darba ņēmēju situāciju, kā arī iekļaujas plašākās starptautiskajās debatēs par kooperatīvu platformu parādību, un tas pierāda, ka Komiteja patiesi ir iestāde, kas ir uzklausa un spēj pārstāvēt ES pilsonisko sabiedrību un sociālos partnerus.

“VIENS JAUT?JUMS...”

Viens jautājums...

Sadaļā “Viens jautājums...” mēs šoreiz lūdzam Sophie Wiegand runāt par Glāzgovā notikušo un sabiedrībā lielu rezonansi izraisījušo COP26 samitu.

“Vai COP 26 samits Glāzgovā ir piepildījis jaunās paaudzes, kas aktīvi pieprasa efektīvus risinājumus globālās sasilšanas apkarošanai, cerības?”

Sophia Wiegand kā EESK jauniešu delegāte apmeklēja COP26. Viņa ir [Eiropas Studentu foruma](#) klimata krīzes darba grupas koordinatore. Šā foruma mērķis ir izglītēt jauniešus par klimata krīzes jautājumiem un

palīdzēt viņiem kļūt par aktīviem pilsoņiem, kas ir spējīgi ietekmēt zaļās pārkārtošanās procesu. Viņa studē starptautiskās attiecības Drēzdenes Tehniskajā universitātē un viņas disertācijas temats ir saistīts ar miera uzturēšanu un vidi.

Sophia Wiegand: COP 26 jauniešus piev?la, tom?r cer?ba nav zudusi

EESK Info: Vai COP 26 samits Glāzgovā piepildīja jaunās paaudzes, kas aktīvi pieprasa efektīvus risinājumus globālās sasilšanas apkarošanai, cerības?

Sophia Wiegand: Atbilde viennozīmīgi ir “nē”. Jaunie klimata aktīvisti pēdējos gados ir pieraduši, ka COP sagādā vilšanos, taču tas mums neliedz cerēt. Ņemot vērā lielo uzmanību, ko piesaistīja COP 26, un pilsoniskās sabiedrības ārkārtīgi spēcīgo spiedienu visā pasaulē, daudzi no mums bija pārliecināti, ka šis samits varētu ievērojami pāvirzīt

klimatrīcību uz 1,5°C mērķi.

Tomēr arī pēc COP 26 pasaule joprojām dodas uz globālo sasilšanu par 2,4°C, lai arī Glāzgovas Klimata paktā uzsvērts 1,5°C mērķis. Pielāgošanās, seku mazināšanas un visneaizsargātāko kopienu zaudējumu un kaitējuma kompensēšanas finansējumam joprojām pietrūkst miljardu, toties kaitīgas subsīdijas fosilajam kurināmajam turpina veicināt cilvēku un planētas ekspluatāciju. Lai gan Glāzgovas paktā pirmo reizi ir minēta nepieciešamība atteikties no oglēm, tomēr ir runa tikai par pakāpenisku atteikšanos, nevis ogļu izmantojuma tūlītēju pārtraukšanu, tādējādi paverot nopietnus “caurumus”, lai turpinātu izmantot fosilo kurināmo. Šie neiepriecinošie rezultāti nesaskan ar samītā izskanējušajām krāšņajām runām un nopietni mazina visa COP procesa uzticamību.

Daudzi jaunieši ir sadusmoti, jo bezdarbības dēļ tiek apzināti apdraudēta viņu nākotne. Pētījumi liecina, ka klimata krīzes dēļ lielākā daļa mūsdienu jauniešu būs pakļauti vismaz vienam ar klimatu saistītam apdraudējumam, piemēram, karstuma viļņiem, cikloniem, gaisa piesārņojumam, plūdiem vai ūdens trūķumam, palielinot risku saistībā ar traumām un kaitējumu veselībai, piespiedu migrāciju no mājām, nepietiekamu uzturu un bezdarbu. Lai novērstu mūsdienu jaunatnei draudošo katastrofu, ir vajadzīgi daudz vērienīgāki un iekļaujošāki pasākumi.

Daži COP 26 rezultāti, piemēram, jaunizveidotā sadarbība starp lielākajiem emisiju radītājiem – Ķīnu un ASV – un lēmums nākamgad pārskatīt neatbilstīgos valstu klimata mērķus, neapšaubāmi ir solis pareizajā virzienā. Tomēr ar to nebūt nepietiek, lai pārvarētu klimata krīzi un aizsargātu mūsu planētu un tās iedzīvotājus.

Sophia Wiegand

UZMINIET, KAS IERADIES VIESOS!

Pārsteiguma viesis

Katru mēnesi savā rubrikā “Pārsteiguma viesis” mēs iepazīstināsim ar kādu personību, kuras darbs un apņēmība var iedvesmot citus. Mēs viņus apbrīnojam par drosmi, mērķtiecību un uzticību ideāliem.

Tie ir cilvēki, kas palīdz mainīt apkārtni un apstākļus, kuros dzīvojam.

“EESK Info” decembra izdevumā esam uzaicinājuši **Matthew Caruana Galizia**, pētniecisko žurnālistu un Daphne Caruana Galizia fonda direktoru. Viņš nodarbojas ar savas mātes Daphne Caruana Galizia, kura tika nogalināta 2017. gadā pēc viņas veiktās izmeklēšanas par korupciju Maltā, slepkavības lietas izpēti. Matthew un viņa ģimene ir nenogurstoši strādājuši, vēršoties pret nesodāmību un atklājot patiesību par Daphne nāvi.

Mathew Caruana Galizia: es cenšos darīt visu, lai mana mīte nebūtu mirusi veltīgi

Ekskluzīva intervija ar Matthew Caruana Galizia, kurš strādā pētnieciskajā žurnālistikā un vada Daphne Caruana Galizia fondu Maltā.

“Es strādāju Daphne Caruana Galizia fondā Maltā, kurš ir nosaukts manas mātes Dafnes vārdā. Viņa žurnālistikā nostrādāja 30 gadus un pētīja augsta līmeņa korupciju un sociālās problēmas Maltā. 2017. gada 16. oktobrī, kad viņa veica vienu no sava mūža vissvarīgākajiem pētījumiem, viņa tika nogalināta. Es esmu viņas slepkavības liecinieks. Kopš tā laika mēs kopā ar ģimeni cīnāmies, lai viņas lietā tiktu noskaidrota taisnība”.

EESC info: vai kopš Jūsu mātes slepkavības žurnālistu situācija ir uzlabojusies?

Matthew Caruana Galizia: runājot par žurnālistu stāvokli kopumā, Komisija tagad ir atzinusi, ka pētnieciskais darbs ir ļoti svarīgs un ka mēs saskaramies ar smagām problēmām. Mēs esam uz pareizā ceļa, bet es nedomāju, ka žurnālistiem, kuri veic pētījumus, situācija būtu pietiekami uzlabojusies.

Pilnīgi noteikti, ka žurnālisti arvien labāk pēta organizēto noziedzību, korupciju un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu. Ar katru sadarbības ceļā īstenotu pētījumu viņu darbs kļūst vēl efektīvāks.

Jaunākais pētījums “Pandoras dokumenti” ir izcili nostrādāts un labi strukturēts pētījums. Tā sagatavotāji ar pavisam nelieliem resursiem ir izdarījuši ļoti kvalitatīvu darbu, bet, kopumā ņemot, mums nav kļuvis vieglāk strādāt, tāpēc, ka varas iestādes lielākoties nesteidzas apkarot korupciju.

Jaunu organizētās noziedzības un korupcijas apkarošanas līdzekļu izstrāde pasaulē nenotiek ātri. Un tieši šo iemeslu dēļ žurnālisti, kuri publisko pierādījumus un ziņojumus par korupciju un organizēto noziedzību, vēl joprojām ir nopietni apdraudēti.

Kā pilsoniskā sabiedrība varētu atbalstīt pētnieciskos žurnālistus?

Vislielākās pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kurām netrūkst finansējuma, ir spējīgas finansēt pētniecisko darbu un atbalstīt brīvo žurnālistu darbu pie dažiem svarīgiem pētījumiem. Cilvēktiesību organizācijas runā par vārda brīvības pārkāpumiem un par tiesisku līdzekļu izmantošanu žurnālistu iebiedēšanas un apklusināšanas nolūkā.

Mana ģimene ir saņēmusi plašu atbalstu no pilsoniskās sabiedrības organizācijām. Bez tā mēs nebūtu varējuši izdarīt visu to, ko mums līdz šim ir izdevies panākt manas mātes labā un pret viņu izdarīta nozieguma atklāšanā.

Bet, protams, šīs pilsoniskās sabiedrības organizācijas ir atkarīgas no Eiropas iestāžu, citu Eiropas struktūrvienību, privātpersonu finansējuma un no šo organizāciju biedru darba.

Nevalstiskās organizācijas tiek nomelnotas un sauktas dažādos neglaimojošos vārdos. Tās nav pasargātas arī no uzbrukumiem. Tāpēc mums ir jācīnās arī par šo organizāciju aizsardzību.

Ko Eiropas Savienība varētu vēl darīt, lai apliecinātu savu apņemšanos aizsargāt preses brīvību?

Es esmu pārliecināts, ka līdz ar Eiropas Komisijas vadības maiņu, žurnālisti un citi cilvēki, kas strādā cilvēktiesību jomā un vārda brīvības tiesību aizstāvji, ir ieguvuši sabiedrotos. Tādi sabiedrotie mums ir arī Eiropas Parlamentā, kurš nesen ir izveidojis manas mātes Daphne Caruana Galizia vārdā nosauktu balvu, kas tiks piešķirta žurnālistiem.

Tas skaidri norāda, ka Eiropas Savienības galvenās iestādes reāli, efektīvi un materiāli atbalsta pētniecisko žurnālistiku.

Esmu pamanījis, ka dalībvalstis liek šķēršļus Eiropas iestādēm. Tās, piemēram, neīsteno Trauksmes cēlēju direktīvu vai nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanas direktīvas.

Dažās Eiropas Savienības dalībvalstīs, piemēram, nav uzņēmumu īpašnieku publisko reģistru. Kipra ir viena no tām. Un tas viss apgrūtina žurnālistu darbu.

Es tiešām vēlos izdarīt visu, lai mana māte savu dzīvību nebūtu zaudējusi velti. Galvenais dzinulis, kas mani motivē strādāt tālāk, ir tas, ka es gribu panākt, lai manas mātes nāve kalpotu par mācību un lai nekas tāds vairs nekad neatkārtotos. Bet, diemžēl, tas joprojām turpinās, un tas parāda to, cik tāls ceļš mums vēl ejams. Ir noslepkavots Ján Kuciak, vēl kāds žurnālists Grieķijā un Nīderlandē. Tāpēc darāmā mums vēl ir ļoti daudz, bet mēs esam uz pareizā ceļa. Mums ir tikai nepiekāpīgi jāturpina darbs.

[Herman van Rompuy : Le vieux poète parle doucement](#)

Nous sommes heureux de poursuivre la publication de la série de haïkus, sous le titre commun "Le vieux poète parle doucement", que nous a offerts leur auteur, Herman van Rompuy, ancien président du Conseil européen.

Arbres abattus
plus de tiges de printemps
En attendant le transport

Feuilles mortes
Plus nombreuses chaque jours dans les rues
l'automne tombe vite

La lumière est revenue
Après la grisaille de la pluie
Un ciel d'espoir

Herman van Rompuy: The old poet speaks gently

We are delighted to host a new selection of haikus by Herman Van Rompuy, former President of the European Council, as part of our series "The old poet speaks gently".

These haikus were originally written in French.

Herman van Rompuy: The old poet speaks gently

Felled trees
no more spring stems
Waiting for transport

Dead leaves
More in the streets every day
autumn is falling fast

The light has returned
After the grey of the rain
A sky of hope

EESK JAUNUMI

Turpm?kajai ES tirdzniec?bas politikai ir j?b?t atv ?rtai, taisn?gai, iek?aujo?ai un ilgtsp?j?gai

Plenārsēdes debatēs par ES tirdzniecības politikas nākotni mainīgā pasaulē EESK uzsvēra, ka tikai tirdzniecība, kas ir atvērta, taisnīga, iekļaujoša un ilgtspējīga, nodrošinās noturīgu atveseļošanu un vairo uzņēmumu un cilvēku labklājību. Komiteja arī atzina Pasaules Tirdzniecības organizācijas nozīmīgo lomu

šajos centienos.

Aina globālās tirdzniecības jomā liecina, ka atveseļošanās joprojām ir nevienmērīga.

EESK priekšsēdētāja **Christa Schweng** izteicās: "Starptautiskajai tirdzniecībai jābūt brīvai, godīgai, ilgtspējīgai un prognozējamai. Tas ir ļoti svarīgi gan mūsu uzņēmumiem, gan cilvēkiem. Tikai ilgtspējīga

tirdzniecība nodrošinās noturīgu un ilgtspējīgu atveseļošanos no Covid-19 pandēmijas.”

Oktobra plenārsesijā EESK viesojās Pasaules Tirdzniecības (PTO) ģenerāldirektora vietnieks, vēstnieks **Jean-Marie Paugam**, kurš uzsvēra, ka starptautiskās tirdzniecības sistēma, saskaroties ar pandēmiju, ir pierādījusi savu noturību. *“Sākumā bijām liecinieki tirdzniecību ierobežojošu pasākumu klāsta pieaugumam, taču valstis diezgan ātri izvēlējās sadarbības un tirdzniecības atvieglojumu ceļu.”*

Ar šīm debatēm saistītajā [pašiniciatīvas atzinumā “Nākamās paaudzes tirdzniecība un ilgtspējīga attīstība – 15 punktu rīcības plāna pārskatīšana”](#) pausts skaidrs vēstījums, ka “uz vērtībām balstīta tirdzniecības programma” būtu jānostiprina kā neatņemama ES tirdzniecības stratēģijas daļa.

Atzinuma ziņotāja **Tanja Buzek** īpaši uzsvēra, ka darbam un videi veltītās sadaļas nav izstrādātas tā, lai pilnībā panāktu juridisko saistību izpildi. *“Mēs ierosinām tās vērienīgi pārskatīt un paredzēt jaunu, ar sankcijām pastiprinātu pieeju izpildei, ko papildinātu ciešāka pilsoniskās sabiedrības veikta uzraudzība, izmantojot novatoriskus instrumentus un spēcīgākas sviras tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības (TIA) sadaļu izpildei.”*

“Non aes sed fides” – Nevis nauda, bet uzticēšanās

J. M. Paugam uzskata, ka prioritāte ir atjaunot uzticēšanos sistēmai, ko daudzi dalībnieki un valstis ilgu laiku ir pievīlušies. *“Kas mums jāatgūst vispirms, ir vismaz minimāls uzticēšanās līmenis, citādi nekādas sarunas nevar notikt,”* viņš norādīja, piebilstams, ka vislielākā vērtība, ko PTO var piedāvāt, ir “non aes sed fides” – nevis nauda, bet uzticēšanās.

Komentējot nesen [Borderlex](#) publicēto **David Henig** rakstu un autora ieskicētos PTO trīs iespējamās nākotnes scenārijus, proti, “atdzīvināšana, sabrukums vai regresija”, **J. M. Paugam** izvēlējās “uzbūvēšanu no jauna”. Tādēļ būtu aktīvi jāiesaista ES un Eiropas pilsoniskā sabiedrība, jo, kā norādīja **T. Buzek**, “bez pilsoniskās sabiedrības nav ilgtspējas”.

Pasākuma noslēgumā **C. Schweng** sacīja: *“Visu pilsoniskās sabiedrības dalībnieku aktīva līdzdalība un ieinteresētība ir pamatelements ilgtspējīgā tirdzniecības sistēmā, kas kalpo cilvēkiem.”* (at)

[Jānovērtē Šengenas zonas brīvību un tiesību pārkāpumi](#)

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK) ir atzinīgi novērtējusi Eiropas Komisijas publicēto Eiropas Savienības jauno stratēģiju Šengenas zonas nākotnei. Tomēr Komiteja brīdina Eiropas Savienību un dalībvalstis par pienākumu Eiropas Savienības ārējo un iekšējo robežu pārvaldībā, policijas un tiesu iestāžu sadarbībā, kā arī migrācijas un patvēruma politikā ievērot Pamattiesību hartu.

Oktobra plenārsesijā pieņemtajā atzinumā iekļautais aicinājums rīkoties ir tapis, ņemot vērā satraucošos ziņojumus par pamattiesību pārkāpumiem pie Eiropas Savienības ārējām robežām. EESK uzskata, ka tos nedrīkst atstāt bez ievērības.

“Mēs prasām, lai Eiropas Komisija un Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra rūpīgi uzrauga šo situāciju un novērs uzskaitītās problēmas. Mēs vēlamies, lai šiem ziņojumiem par pamattiesību pārkāpumiem rīcība sekotu nekavējoties,” norāda atzinuma ziņotājs **Ionuț Sibian**.

EESK atzīst, ka pēdējos gados Šengenas zona ir piedzīvojusi vairākas sarežģītas situācijas, kurās tās noteikumi nav tikuši stingri ievēroti. 2015. gadā bēgļu krīzes laikā tika konstatētas Eiropas Savienības ārējo robežu un migrācijas pārvaldības pieejas nepilnības, savukārt Covid-19 pandēmijas dēļ uz laiku tika atjaunotas iekšējās robežas. Šengenas zonas problēmas ir kaitējušas uzņēmumiem, strādājošiem, pierobežas iedzīvotājiem un pārrobežu sadarbībai.

EESK uzsver, ka Komisijai būtu regulāri un rūpīgi jāuzrauga un jāvērtē robežu atjaunošanas nepieciešamība, ilgums un plašums, un vajadzības gadījumā jāiejaucas.

Atzinumā Komiteja mudina Padomi jau tuvākajā laikā izbeigt Bulgārijas, Horvātijas, Kipras un Rumānijas ieilgušo izslēgšanu no pilnīgas Šengenas līguma piemērošanas.

“Kipras, Rumānijas, Bulgārijas un Horvātijas iedzīvotāji joprojām nevar izmantot visas Eiropas Savienības pilsoņu tiesības, jo viņi ir izslēgti no Šengenas zonas. EESK atbalsta šo valstu iekļaušanu Šengenas zonā. Šīs valstis vēlas iekļauties, un Bulgārija, Horvātijas un Rumānija jau tagad savas ārējās robežas pārvalda atbilstoši Šengenas Robežu kodeksam,” savu teikto papildināja **I. Sibian**.

Ņemot vērā pandēmijas laika secinājumus, EESK aktīvi aicina Šengenas Robežu kodeksu pilnveidot. Komiteja aicina arī stiprināt konsultatīvo forumu pamattiesību jautājumos un pilsoniskās sabiedrības iesaisti ar EESK starpniecību. (II)

Industriālā politika: Eiropas Savienībai jāiet tīrāk par tirgus robu labošanu

EESK oktobra plenārsesijas debatēs par industriālo politiku uzmanības centrā bija jautājums par to, kā vislabāk nodrošināt Eiropas rūpniecības stratēģisko autonomiju.

EESK plenārsesijā 21. oktobrī notika debates, kurās piedalījās Hārvardas Universitātes Berkman Klein stipendiāte **Padmeshree GEHL SAMPATH**. Tajās tika runāts par to, kā ar industriālās stratēģijas palīdzību varētu veicināt zaļo un digitālo pārkārtošanos, Eiropas atveseļošanu un tās stratēģiskās autonomijas un noturības uzlabošanu.

Kā galvenā tehnoloģiju, attīstības un pasaules politiskās ekonomikas eksperte **Padmashree Gehl Sampath** aicināja īstenot jauna veida publiskos pasākumus, kuru uzmanības centrā būtu nevis tirgus robu labošana, bet tehnoloģisko pārmaiņu vadība sociāli produktīvos virzienos.

"Ir pienācis laiks radikāli mainīt skatījumu uz industriālo politiku un pieiet tai pilnīgi jaunā veidā. Mums vajadzētu censties neatkārtot pagātnes kļūdas," viņa norādīja.

Izstrādājot šo jauno industriālo politiku, vispirms būtu jāatzīst, ka rūpniecības norietu, inovācijas palēnināšanos un konkurētspējas samazināšanos, kas vērojama attīstīto valstu ekonomikā, pastāvīgi veicina jaunas tehnoloģiskās paradigmas un norises daudzos un dažādos sektoros un procesos. Pasaulē valdošās nestabilitātes iemesls nav tikai pandēmija. Tās cēloņi ir arī uz datiem balstīto tīklu dažādā ietekme, nevienmērīgais digitalizācijas dividenžu sadalījums beidzamo 15 gadu laikā, klimata pārmaiņu un enerģētikas pārkārtošanas radītā spriedze valstīs, kā arī globālās tirdzniecības un to piegādes ķēžu darbības palēnināšanās vai reizumis pat sabrukums, kas ir pacietīgi veidotas kopš globalizācijas sākuma 20. gadsimta astoņdesmitajos gados.

Kā nākamais solis būtu jāveido jauna stratēģija, kas būtu jābalsta uz trijiem priekšlikumiem:

1) jāatzīst, ka nākotnē pastāvēs daudz ciešāka saistība starp trīs megatendencēm: veselības aprūpi / sagatavotību pandēmijām, enerģētikas pārkārtošanu / klimatrīcību un datu ekonomiku un tās izmantošanu. Mums nav vajadzīga tāda industriālā politika, kurā katra no, lai gan prioritāri, tomēr tiktu skatīta atsevišķi. Jaunajā politikā šīs pārmaiņas ir jāskata apritīga pārmaiņu modeļa ietvaros;

2) tehnoloģiju sektorā ir jāveicina dinamika: uzmanība jāpievērš tirgus saglabāšanai un tirgus veikspējai, kas ir daudz svarīgāka par ienākšanu tirgū visos šajos pamatsektoros, īpaši farmācijas un vakcīnu jomā, kurās pašlaik vērojamas izteiktas oligopolistiskas tendences;

3) industriālajā politikā ir jāpāriet uz reālu nozaru pieeju un jāatsakās no tādiem vienotiem mērķorientiem kā konkurences politika, jo, lai gan šīs nozares ir balstītas uz augstajām tehnoloģijām un prasa lielus ieguldījumus pētniecībā, attīstībā un inovācijā un ir atkarīgas no ienesīguma, to raksturiezīmes ir pilnīgi atšķirīgas.

GEHL SAMPATH uzdeva jautājumu, vai tad, ja mēs Eiropā tiešām vēlamies veidot veselības aprūpes tirgu, kas būtu balstīts uz pašreizējās sistēmas stiprajām pusēm, vai Eiropas Savienība tādā gadījumā var atbalstīt tādu veselības aizsardzības nozares ekosistēmai paredzētu sabiedriskas nozīmes programmu, kas veidota, iedvesmojoties no ASV operācijas "Warp Speed", kuras mērķis bija cīnīties ar Covid krīzes neatliekamajām sekām? Vai Eiropa var veicināt savu pastāvošo biotehnoloģiju uzņēmumu spēju paplašināšanu ar tādā veida publisko ieguldījumu programmu palīdzību, kā tās, kas paredzētas produktu veidošanas atbalstam?

Industriālā stratēģija beidzamo gadu laikā ir bijusi viena no galvenajām EESK darba prioritātēm. Notiks vairāki tīmekļsemināri, kuros tiks analizēti mūsdienu rūpniecības akūtākie jautājumi. Tematam ["Ceļā uz mūsu rūpniecības nākotni"](#) veltīto pasākumu sērija noslēgsies 2022. gada martā ar plašu konferenci, kurā EESK savus secinājumus apspriedīs ar Eiropas Savienības prezidentvalsti Franciju un Eiropas Komisiju. (dm)

Ar pilsoniskās sabiedrības pārliecinātību novērst Eiropas Savienības vairojamās negatīvās tendences tiesiskuma jomā?

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas rīkotajā konferencē par pamattiesībām un tiesiskumu izskanēja informācija par nopietniem pārkāpumiem un negatīvām

tendencēm četrās jomās (tiesiskums, korupcija, mediji un līdzsvara un atsvara sistēma), uz kurām attiecas Eiropas tiesiskuma mehānisms. EESK uzsvēra, ka pilsoniskā sabiedrība ir aktīva dalībiece šā ES pamatprincipa aizstāvēšanā.

EESK grupas “Pamattiesības un tiesiskums” priekšsēdētājs **Cristian Pîrvulescu** norādīja uz pilsoniskās sabiedrības lomu: *“Mēs nevēršamies pie pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem formas pēc, mēs ieklausāmies pilsoniskās sabiedrības viedoklī, jo tās ieguldījums šo nozīmīgo jautājumu risināšanā ir būtisks.”*

EESK priekšsēdētājas vietniece **Giulia Barbucci** uzsvēra: *“ES nedrīkst aprobežoties ar juridiskiem un politiskiem reaģēšanas pasākumiem. Mums labāk jāiesaista pilsoniskās sabiedrības dalībnieki, jo viņi veido tiltu starp plašās sabiedrības cerībām, no vienas puses, un iestādēm, no otras puses.”*

Taču šajā jomā jau pastāvošās problēmas saasināja pašreizējā krīze sabiedrības veselības jomā un iestāžu veiktie pasākumi. Komisijas 2021. gada jūlija ziņojumā par tiesiskumu norādīts uz šīm negatīvajām tendencēm, kā arī uz pozitīvām norisēm dažās dalībvalstīs.

Par ārlietām atbildīgais Slovēnijas valsts sekretārs **Gašper Dovžan** piebilda: “Tiesiskuma respektēšana nekad nedrīkst kļūt par dilemmu vai par krīzes upuri.”

“Mums vēl daudz darāmā un garš ceļš ejams,” atzina **Matthew Caruana Galizia**. Viņa māte, Daphne Caruana Galizia, Maltas žurnāliste, tika nogalināta, jo izmeklēja korupciju, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un organizētu noziedzību. *“Manas mātes gadījums diemžēl skaidri parāda, ka trūkumi tiesiskuma jomā un plaši izplatīta korupcija ir noziegumi, kas vienmēr prasa upurus.”*

Konferences dalībnieki bija vienprātīgi par to, ka bez tiesiskuma nav iedomājama visas ES darbība, tostarp ticamība, noturība un savstarpēja uzticēšanās.

Kā secināja Eiropas valstu cilvēktiesību iestāžu tīkla pārstāve **Debbie Kohner**, visi četri Eiropas tiesiskuma mehānisma aptvertie pīlāri — tiesu sistēma, mediju brīvība un plurālisms, korupcijas apkarošanas regulējums un līdzsvara un atsvara sistēma — ir cieši saistīti.

ES Pamattiesību aģentūras pārstāve Nicole Romain arī norādīja, ka institucionālajiem dalībniekiem būtu vairāk jācenšas informēt plašu sabiedrību par pamattiesībām un tiesiskumu.

Eiropas federālistu pārstāve **Eszter Nagy** uzsvēra, ka Eiropas Savienībai pienācis pēdējais brīdis likt lietā visus tās rīcībā esošos instrumentus, galvenokārt tiesiskuma nosacījumu līdzekļu piešķiršanā. (at)

ES ekonomikas atveseļošana: ir vajadzīga lielāka skaidrība attiecībā uz pilsoniskās sabiedrības lomu

Nacionālo atveseļošanas un noturības plānu (NRRP) īstenošanai lielākajā daļā ES dalībvalstu ir jāprecizē pārvaldības sistēmas.

Joprojām nav skaidrs atbildības sadalījums starp centrālo, reģionālo un vietējo līmeni. EESK pauž satraukumu un savā oktobra plenārsesijā pieņemtajā atzinumā par 2021. gada ilgtspējīgas izaugsmes stratēģiju, ko izstrādāja Gonçalo Lobo Xavier, uzsver, ka ir vajadzīga lielāka skaidrība par mehānismiem pilsoniskās sabiedrības organizāciju un sociālo partneru iesaistei NRRP īstenošanas, uzraudzības un pielāgošanas posmos.

EESK uz šo jautājumu jau ir norādījusi savā februāra rezolūcijā, taču, neraugoties uz Eiropas Komisijas centieniem, situācija nav mainījusies. Tāpēc EESK stingri aicina rūpīgāk izvērtēt šos būtiskos ES atveseļošanas aspektus.

“Mēs vērsām uzmanību uz nepieciešamību mērīt progresu nacionālo atveseļošanas un noturības plānu īstenošanā. Mums ir vajadzīgi labi uzraudzības rādītāji, jo tie ir būtiski, lai noteiktu ES turpmākās attīstības un atveseļošanās kursu. Dalībvalstīm ir pienācīgi jāreaģē uz šo izaicinājumu: mums ir vajadzīga drosme, lai informētu iedzīvotājus par milzīgajām grūtībām nākotnē,” debatēs norādīja **Lobo Xavier**.

Kristi Söder sagatavotajā atzinumā par eurozonas ekonomikas politiku 2021. gadā EESK arī norāda, ka pandēmija nav beigusies un ekonomiskās sekas būs jūtamas vairākus gadus. Tāpēc ir vajadzīgs īpašs un jauns ekonomikas politikas ārkārtas pasākumu kopums. ES un eurozonas ekonomikā ir atsākusies strauja izaugsme. Tomēr vienlaikus ES piedzīvo vissarežģītāko posmu Eiropas integrācijas ekonomiskajā vēsturē. Šajā kritiskajā punktā situāciju var atvieglot tikai ar valdības izdevumiem.

EESK atzinīgi vērtē ātro reakciju ES un valstu līmenī saistībā ar cīņu pret pandēmiju un ir gandarīta par to, ka kopīgie centieni ir kļuvuši par būtisku atveseļošanas stratēģijas daļu. Uzstājoties plenārsesijā, **Kristi Söder** sacīja: “Investīciju iniciatīva reaģēšanai uz koronavīrusu īpaši 2020. gada pirmajā pusē palīdzēja atvieglot ļoti sarežģītos ekonomiskos apstākļus, galvenokārt stabilizējot tirgus, darbvietas un iedzīvotāju ienākumus. Šim pirmajam solim sekoja NextGenerationEU (NGEU) – stabils un pats inovatīvākais fiskālais ieguldījums. Abas iniciatīvas bija ātra un elastīga reakcija uz pandēmiju.” (mp)

5G – EESK mudina Komisiju rūpīgāk novērtēt ietekmi uz cilvēku veselību un vidi

Eiropas Komisijai būtu aktīvi jāturpina izvērtēt jauno 5G un 6G tehnoloģiju ietekmi uz daudzām nozarēm. Ir vajadzīgi instrumenti un pasākumi, ar ko novērst riskus un nepilnības. Atzinumā, ko

izstrādājis Dumitru Fornea un ko pilnsapulce pieņēma oktobra plenārsesijā, EESK pauž stingru nostāju un norāda, ka ir jāizanalizē problemātiskie sociālie, veselības un vides jautājumi, iesaistot iedzīvotājus un visus attiecīgos dalībniekus par spīti tam, ka debates par 5G tīklu izvēršanu ir kļuvušas par pretrunīgu politisku diskusiju.

Uzstādamies saistībā ar plenārsesiju, **D. Fornea** norādīja: “Straujai elektronisko sakaru digitalizācijai un izstrādei ir spēcīga ietekme uz ekonomiku un sabiedrību kopumā. Atbildīgi izmantojot šīs tehnoloģijas, cilvēcei ir vēsturiska iespēja veidot labāku sabiedrību. Tomēr, ja nebūs pienācīgas rūpības un demokrātiskas kontroles, nākotnē mūsu kopienas var saskarties ar nopietnām problēmām šo tehnoloģisko sistēmu pārvaldībā.”

Pandēmija ir parādījusi, ka elektroniskās saziņas infrastruktūrai ir nozīmīga loma sabiedrībā un ka tā var ievērojami uzlabot cilvēku dzīves kvalitāti, tiešā veidā ietekmējot cīņu pret nabadzību. Tomēr ir pastāvīgi jāizvērtē iespējamais apdraudējums. Šī iemesla dēļ EESK iesaka Eiropas un valstu līdzekļus piešķirt padziļinātai daudzdisciplīnu zinātniskai izpētei un ietekmes pētījumiem, kuros galvenā uzmanība tiktu pievērsta cilvēkiem un videi, kā arī darīt zināmus šos rezultātus, lai informētu sabiedrību un lēmumu pieņēmējus. (mp)

Pēc EESK domām, Komisijas “zaļās aviācijas” iniciatīvu vāļ var uzlabot

Jaunā Eiropas Komisijas iniciatīva, ar ko iecerēts paātrināt tirgus izaugsmi ilgtspējīgu aviācijas degvielu (SAF) jomā, ir solis pareizajā virzienā, taču ir vajadzīgas dažas izmaiņas, lai iniciatīvu varētu efektīvi īstenot, neradot izkropļojumus. Šis ir galvenais

vēstījums atzinumā par iniciatīvas priekšlikumu “RefuelEU Aviation”; atzinumu izstrādāja Thomas Kropp un Komiteja to pieņēma oktobra plenārsesijā.

“Ilgtspējīga aviācijas degviela, ja tā tiktu ražota pietiekamā daudzumā un būtu pieejama visām aviosabiedrībām, tik tiešām ievērojami samazinātu aviācijas CO₂ emisijas. Tomēr nav skaidrs, vai Komisijas izvēlēta pieeja novērstu konkurences izkropļojumus,” norādīja **T. Kropp**.

Aviācija ir starptautiska pakalpojumu nozare, kas aptver divus atšķirīgus tirgus ar atšķirīgu tirgus dinamiku — EEZ vienoto Eiropas tirgu, no vienas puses, un starptautiski regulēto tirgu, no otras puses. Komisijas priekšlikuma projektā būtu skaidri jāatspoguļo šī atšķirība un jāsaglabā vienlīdzīgi nosacījumi EEZ teritorijā, vienlaikus proaktīvi un globāli veicinot ilgtspējas standartu piemērošanu.

Arī par CO₂ emisiju jautājumu **T. Kropp** ir sagatavojis atzinumu ar nosaukumu “Paziņošana saistībā ar Starptautiskās aviācijas radīto oglekļa emisiju izlīdzināšanas un samazināšanas shēmu (CORSIA)”, un arī tas tika pieņemts oktobra plenārsesijā. Šajā dokumentā EESK atbalsta Komisijas priekšlikumu grozīt Direktīvu 2003/87/EK attiecībā uz paziņošanu par izlīdzināšanu 2021. gadā, un norāda, ka ir jāpanāk juridiskā

noteiktība, tāpēc priekšlikums būtu jāpieņem nekavējoties. (mp)

EESK norāda, ka ir svarīgi pārskatīt prioritātes un ES darba kārtības augšgalā izvirzīt pārtikas nodrošinājumu un ilgtspēju

Nesenie notikumi, kuru cēlonis ir Covid-19, klimata pārmaiņu izraisītie ekstremālie laikapstākļi, kiberuzbrukumi un Brexit, liecina, ka ir jāpārskata prioritātes un jāuzlabo pārtikas sistēmu noturība un ilgtspēja, stiprinot tās autonomiju. Pārtikas nodrošinājuma nav daudziem ES iedzīvotājiem.

EESK uzskata, ka ir ļoti svarīgi izstrādāt instrumentu kopumu, kas ietver riska pārvaldības pasākumus, lai palīdzētu pārtikas piegādes ķēdēm risināt ārkārtas situācijas, ļaujot iestādēm, lauksaimniekiem un nozarei nekavējoties rīkoties.

EESK savā pašiniciatīvas atzinumā *“Stratēģiskā autonomija un pārtikas nodrošinājums un ilgtspēja”* ierosina pārtikas sistēmām piemērojamas atvērtās stratēģiskās autonomijas definīciju, kuras pamatā būtu pārtikas ražošanas, darbaspēka un godīgas tirdzniecības aspekti, ar galveno mērķi garantēt pārtikas nodrošinājumu un ilgtspēju visiem ES iedzīvotājiem, izmantojot godīgu, ilgtspējīgu un noturīgu apgādi ar veselīgu pārtiku. “Lauku saimniecībām un auglīgai lauksaimniecības zemei un ūdenim ir stratēģiska vērtība, un tie ir jāaizsargā visā Eiropas Savienībā: tas ir mūsu atvērtās stratēģiskās pārtikas autonomijas pamats,” uzsvēra EESK ziņotājs **Klaas Johan Osinga**, kurš ir izstrādājis šo atzinumu. (mr)

EESK norāda, ka bez ilgtspējīgas un līdzsvarotas lauku un pilsētu attīstības nav iedomājama ES iedzīvotāju labklājība

EESK aicina politikas veidotājus īstenot vispārēju un visaptverošu ES stratēģiju, kas veicinātu līdzsvarotu, saskaņotu, vienlīdzīgu un ilgtspējīgu lauku un pilsētu attīstību. Lai to paveiktu, ir jāstiprina vietējo kopienu nozīme, jāatbalsta tradicionālās nozares un

jārada jauni saimnieciskās darbības veidi un darba iespējas lauku apvidos, vienlaikus veicinot sinerģiju ar pilsētu teritorijām.

EESK atzinumā “Ceļā uz visaptverošu stratēģiju ilgtspējīgai lauku un pilsētu attīstībai” minēti vairāki ieteikumi, kas balstās uz daudzu ieinteresēto personu iesaisti un augšupēju pieeju, kurām ir nozīmīga loma

centienos nodrošināt ilgtspējīgu lauku attīstības politiku un lauku apvidu ieinteresētību šādas politikas īstenošanā.

Transversālas koordinācijas un pielāgotu pasākumu būtiskā nozīme

“Īstenojot dažādos politikas pasākumus, kas ietekmē lauku apvidus, ir vajadzīga integrēta rīcība un finansēšana. Šāda pieeja ir nepieciešama, lai panāktu, ka lauku apvidi ir ne tikai ilgtspējīgas, bet arī pievilcīgas dzīves vietas. Par dzīves kvalitāti lauku apvidos varēs spriest pēc tā, vai pieaug tur dzīvojošo jauniešu skaits un tiek īstenotas jaunas iniciatīvas, kas nodrošina kvalitatīvas un labi apmaksātas darbvietas,” norādīja ziņotājs **Josep Puxeu Rocamora**. (mr)

Eiropas Savienības fiskālie noteikumi – EESK aicina īstenot reformas

ES fiskālā sistēma ir jāpārskata. Tas jādara ne vien ar mērķi vidējā termiņā stabilizēt ekonomiku, bet arī ar mērķi finansēt sociāli ekonomisko pārkārtošanos, nodrošināt pilnīgu nodarbinātību, augstas kvalitātes darbvietas un pārkārtošanās

procesu taisnīgumu. Oktobra plenārsesijā pieņemtā atzinuma, kuru sagatavojusi Dominika Biegon, pamatdoma ir skaidra: Eiropas Komisijai ir jāsteidzas pārskatīt Eiropas Savienības ekonomikas pārvaldības satvaru.

Savā uzrunā debašu laikā **D. Biegon** izteicās šādi: “EESK uzskata, ka jaunajai Eiropas Savienības fiskālajai sistēmai ir vajadzīgi pragmatiski risinājumi: mūsu atzinumā ir parādīts, kā ideoloģiskās plaisas debatēs iespējams pārvarēt. ES fiskālos noteikumus ir iespējams ievērojami uzlabot, negrozot ES līgumus. Izbeigt publisko ieguldījumu hronisku trūkumu un dalībvalstīm dot plašākas iespējas, lai tās nākotnē varētu veiksmīgi pārvarēt ekonomikas grūtības, mēs varam arī tā, lai nerastos apdraudējums fiskālai ilgtspējai. Eiropas Savienības iestādēm vajadzētu bez kavēšanās ierosināt reformas, uz kuru pamata būtu iespējama ilgtspējīga atveseļošana un taisnīga pārkārtošanās.”

Pilsoniskās sabiedrības organizācijas būtu arī vairāk jāiesaista Eiropas pusgada pasākumos gan valstu, gan ES līmenī. Kā efektīvs pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanas mehānisma modelis būtu jāizmanto partnerības princips, kas ir sena tradīcija Eiropas strukturālo un investīciju fondu pārvaldībā. (mp)

Ilgtspējīga reklāma spēj virzīt Eiropas zaļo pārkārtošanos

Pašiniciatīvas atzinumā, ko pieņēma oktobra plenārsesijā, EESK ir izklāstījusi pasākumus, kā reklāmai pielāgoties klimata pārmaiņām un atlabšanai pēc pandēmijas, vienlaikus turpinot pildīt savu nozīmīgo lomu Eiropas ekonomikā un kultūrā.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja iesaka izveidot sistēmu tādai mūsdienīgai reklāmas nozarei, kas turpina pildīt savu svarīgo funkciju ekonomikas izaugsmē, darbvietu radīšanā un Eiropas kultūras atbalstīšanā, vienlaikus kļūstot par uzticamu ceļrādi ilgtspējīgam patēriņam.

Vairāki pētījumi liecina, ka katrs reklāmā iztērētais eiro pēc tam rada 5–7 reizes lielāku dzinuli Eiropas ekonomikai. Tiek izplatīti jauni produkti un pakalpojumi, paplašinās konkurence un tiek finansēta sabiedrības piekļuve medijiem, mākslai un sportam. Tomēr bieži izskan arī kritika, ka reklāmas nozare veicina pārmērīgu patēriņu un negatīvi ietekmē gan sabiedrību, gan vidi.

“Mēs meklējam veidu, kā šai nozarei attīstīties, saglabājot efektivitāti, taču vienlaikus gādājot, ka tās izaugsme atbilst ilgtspējīgas attīstības principiem,” skaidro atzinuma ziņotājs **Thierry Libaert**.

Vispirms EESK aicina uzņēmumus un aģentūras debatēt par to, kā līdz 2030. gadam par 55 % samazināt savas siltumnīcefekta gāzu emisijas un līdz 2050. gadam kļūt klimatneitrālām.

Ilgtspēja būtu jāpatur prātā ikkatrā reklāmas kampaņā. Piemēram, reklāmas operatorus varētu mudināt samazināt digitālo informācijas stendu energopatēriņu vai gādāt, ka tie ir vieglāk reciklējami. Lai drukātu reklāmas materiāli mazāk ietekmētu vidi, uzņēmumi varētu izmantot tādu papīru, kas iegūts no ilgtspējīgi apsaimniekotiem mežiem (ar PEFC un PFC marķējumu), un maztoksisku iespaidkrāsu, kas atbilst REACH un GreenGuard standartiem.

Ar reklāmas pasākumu palīdzību iespējams arī mudināt patērētājus samazināt savu kolektīvo vidisko pēdu. Piemēram, reklāmas var veicināt automobiļu koplietošanu, rādot mazāk tādu autovadītāju, kuri savos automobiļos brauc vieni paši. Līdzās labai praksei arī augstskolu komunikācijas zinātņu studijās būtu jāliek stingrāks uzsvars uz vides jautājumiem.

Vēl viens temats, kas jau ilgi prasījis apspriežams, ir nereālistiskās pretenzijas, piemēram, kad kaitīgi vienreizlietojami izstrādājumi tiek attēloti kā “ilgtspējīgi”. Patiesībā 2020. gadā valstu patērētāju tiesību aizsardzības iestāžu un Eiropas Komisijas veiktā pētījumā izrādījies, ka 42 % no uzņēmumu tīmekļa vietnēs izvietotajām “zaļo” produktu reklāmām ir nepatiesas vai pārspīlētas.

EESK ir pārliecināta, ka stingrāka reklāmas aprindu vienošanās sniegt faktos balstītu, patiesu informāciju ļautu plašākam patērētāju lokam atrast tādus produktus, kas tiešām mazāk ietekmē vidi. Tālab Eiropas Komisijas uzdevums ir izstrādāt ES mēroga regulējumu, lai atbalstītu reklāmas nozares centienus apkarot dezinformāciju.

Ar tādu pašu pieeju būtu arī jāatalgo tie reklāmdevēji, kuri šos standartus ievēro. Atbalsts samazinātu risku, ka reklāmdevēji pāries uz ārvalstu tehnoloģiju uzņēmumiem, kuri kontrolē lielāko daļu digitālo reklāmas

sistēmu, un stiprinātu nozares spēju arī turpmāk pildīt ļoti nozīmīgu lomu Eiropas pārejā uz ilgtspējīgāku patēriņu. (dm)

Iekļaujoša Eiropas Savienības stratēģija ilgtspējīgai rūpniecībai un apzināta sociālā ietekme – rezultātu garantē

Lai pēc pandēmijas perioda industriālā stratēģija varētu rezultatīvi pildīt atveseļojošo funkciju, tai ir jāietver pilsoniskā sabiedrība - EESK šo priekšnoteikumu ir uzsvērusi ziņojumā par jauno Eiropas Savienības industriālo stratēģiju. Tās uzmanības centrā ir jābūt ilgtspējai un labbūtībai, ir jāanalizē sociālā

ietekme un jāveido efektīva un pieejama veselības aprūpes sistēma.

Covid-19 pandēmija ir izgaismojusi Eiropas ekonomikas ainavas vājās vietas, īpaši reģionu nevienlīdzību, prasmju trūkumu, kā arī vienotā tirgus un stratēģisko preču piegāžu apdraudējumu. Ņemot vērā šos secinājumus, Eiropas Komisija ir labojusi savu projektu par zaļāku, digitālāku un konkurētspējīgāku rūpniecību - Jauno industriālo stratēģiju Eiropai.

Par atjaunināto versiju EESK ir sagatavojusi [ziņojumu](#) un papildu [atzinumu](#), kurā ir uzsvērts, ka Eiropas Savienības rūpniecība būtu jābalsta uz iekļaujošu un inovatīvu ekosistēmu.

Šajā ziņojumā EESK aicina nākotnes ekonomikas veidošanā piedalīties visas Eiropas ekonomikā iesaistītās grupas: arodbiedrības, nozaru un MVU, pilsoniskās sabiedrības organizāciju un publisko iestāžu pārstāvjus. Pašreizējās stratēģijas uzmanības centrā ir uzņēmumi, bet EESK uzskata, ka, izstrādājot mērķus, virzienus un rādītājus, no kuriem būs atkarīgi pārmaiņu rezultāti, ir svarīgi izmantot arī ar sociālo partneru skatījumu. Turklāt konkurētspēja nevar būt vienīgais dzīvotspējīgas ilgtermiņa stratēģijas rādītājs. Ir vajadzīgs plašāks galveno snieguma rādītāju kopums, nekā ir ierosināts stratēģijā. EESK skatījumā nepietiek tikai ar konkurētspēju un investīcijām. Galvenajiem snieguma rādītājiem ir jāveicina arī sociālā labbūtība un ilgtspējīga izaugsme, jo tikai tā Eiropas rūpniecība tiešām kļūs ilgtspējīga.

Svarīgas jomas, kas ir jāanalizē, ir darba un ražošanas apstākļu ietekme gan uz sabiedrību, gan uz vidi, kā arī darbvietu kvalitāte.

Ar atsevišķu rādītāju kopumu būtu jāizvērtē pāreja uz bezatkritumu aprites ekonomiku. Turklāt, lai nodrošinātu uzņēmumu un darbvietu noturību, būtu arī jāseko līdzi tādiem faktoriem, kas pārklāj visas nozares, piemēram, investīcijām pētniecībā un izstrādē.

Svarīgi projekti visas Eiropas interesēs ir Eiropas Savienības mēroga projekti, ar kuriem tiek atbalstīta inovāciju attīstība, un tie ir būtiski zaļai un digitālai pārejai. EESK skatījumā šo projektu veiksmīgai īstenošanai ir vajadzīga darba ņēmēju organizāciju zinātība. No otras puses, svarīgi projekti visas Eiropas

interesēs ir jāvērtē, ņemot vērā to radīto vērtību un darbvietas, kā arī prasmes, kas darba ņēmējiem un uzņēmumiem ir vajadzīgas rūpniecības modernizācijai.

Lai atjaunotu Eiropas vadošās pozīcijas ražošanas jomā, būtisks instruments ir arī standarti. Komiteja uzsver, ka Eiropas uzņēmumu izstrādātie standarti nebūtu jāizplata uzņēmumiem pašiem, bet Komisijai šis process būtu jāuzrauga un jāpalīdz šajā izplatīšanas darbā.

Papildu atzinumā ir apskatīts, kā šī stratēģija varētu uzlabot piekļuvi taisnīgākai un labāk koordinētai veselības aprūpei Eiropā.

EESK iesaka uzmanību vērst uz vadību, piegādes daudzveidības palielināšanu un uz digitālo veselības aprūpi, kas ir savstarpēji saistītas. Pilnveidota uzņēmējdarbība palīdzētu vienotajam tirgum darboties veiksmīgāk un kalpotu par stimulu jauniem uzņēmumiem. Savukārt palielināts ražotāju skaits ļautu uzlabot pašāvību uz veselības aprūpes preču un pakalpojumu pieejamību tieši tāpat kā to veicinātu iniciatīvas, kuru mērķis ir Eiropā atgriezt pamatmateriālu un produktu ražošanu.

Pasākumi, kas būtu vērsti uz digitālo veselības aprūpes sistēmu, kura darbotos starp dažādām organizācijām un pāri robežām, palīdzētu stiprināt vienoto tirgu šajā nozarē un uzlabotu aprūpi. Tieši šo iemeslu dēļ EESK aicina stiprināt publiskā un privātā sektora, lielo uzņēmumu un MVU sinerģiju ar ieguldījumiem pētniecībā un attīstībā un ar visu veselības aprūpē iesaistīto strādājošo apmācību. (dm)

EESK prasa jaunu Eiropas Savienības politiku stikla rūpniecības atbalstam

Turpinādama dialogu par pāreju uz klimatneitrālu sabiedrību, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK) aicina vairāk darīt Eiropas stikla rūpniecības aizsardzības labā.

EESK aicina Eiropas Savienības politikus stikla nozari ierindot tādu pašreizējo politikas prioritāšu vidū kā tiesību aktu kopums "Gatavi mērķrādītājam 55 %", aprites ekonomikas pakete, digitalizācijas programma, stratēģisko vērtības ķēžu programma un Eiropas Savienības starptautiskās tirdzniecības politika un ar to saistītie instrumenti.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK) ir atzinīgi novērtējusi Eiropas Savienības politiku, kas atbalsta stikla rūpniecību un veicina tās pāreju uz klimatneitrālu sabiedrību. Komiteja ES renovācijas vilni vērtē kā grandiozu uzņēmējdarbības iespēju avotu stiklam, jo tas piesaistīs investīcijas, vienlaikus palīdzot ievērojami samazināt ēku CO₂ emisiju līmeni. Tomēr EESK noteikti iesaka enerģētikas pārkārtošanu veikt arī stikla nozarē, kas saņems finansiālu atbalstu gan kapitāla, gan darbības izdevumu vajadzībām un kuru neskars negodīga konkurence ar precēm, kuras Eiropas Savienības tirgū ienāk no ārpuses.

Oktobra plenārsesijā pieņemtajā pašiniciatīvas [atzinumā](#) par šo tematu EESK aicina īstenot daudzus paralēlus pasākumus, kas būtu vērsti uz stikla nozares zaļināšanu un energoefektivitātes palielināšanu un

vienlaikus uzlabotu konkurētspēju un saglabātu kvalitatīvas darbvietas.

“Stikls tiek izmantots visās jomās no mobilitātes līdz būvniecībai, no aizsardzības līdz viedtālruniem. Lai pilnībā izmantotu jaunu stikla tirgu potenciālu un atrisinātu zaļās un digitālās pārkārtošanās izaicinājumus, Eiropas Savienībai ir nepieciešama stikla rūpniecības stratēģija,” norādīja atzinuma ziņotājs **Aurel Laurențiu Plosceanu**.

EESK aicina Komisiju un Parlamentu jaunus ES politikas pasākumus klimata mērķu un stratēģisko vērtības ķēžu jomā izstrādāt tā, lai atsāktos fotoelementu ražošana Eiropā un saglabātos citu stratēģiski svarīgu stikla produktu ražošana un saistītas vērtības ķēdes.

EESK skatījumā Eiropas stikla rūpniecība ir nonākusi krustcelēs. No vienas puses, stikla rūpniecībai ir jātiek galā ar digitālās un zaļās pārkārtošanās izraisītajām strukturālajām pārmaiņām. Trīsdesmit gadu laikā ražošanā ir jāsasniedz oglekļneitralitāte un apritīgums, bet tuvākajos gados palielināsies ražošanas procesa automatizācija un digitalizācija.

No otras puses, stikla nozare atradīsies šīs pārkārtošanas pirmajā plānā un drīzumā stikla produktu jomā pavērsies jaunas uzņēmējdarbības iespējas.

“Eiropas Savienībai stikls būtu jāpieskaita pastāvīgiem materiāliem, jāatzīst tā pozitīvais ieguldījums ilgtspējīga iepakojuma sistēmās un atbilstība aprites ekonomikas principiem. Stikla reciklēšanas nozarē pastāv liels darbvietu veidošanas potenciāls,” savu viedokli skaidroja atzinuma līdzziņotājs **Gerald Kreuzer**.

Tāpēc EESK mudina Eiropas Savienību atzīt, ka stikls ir vitāli svarīgs zaļās enerģijas ražošanai. (ks)

Jaukta tipa mācīšanās: piekļuves vienlīdzību, pilna cikla izglītību un sociālās prasmes nodrošināt

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja ir paudusi dažas iebildes pret Komisijas nesen publicēto priekšlikumu par kombinētas mācīšanās ieviešanu. Tajā gan pamatskolas, gan vidusskolas līmenī ierasto mācīšanās skolotāja vadībā iecerēts papildināt ar mācīšanos tiešsaistē vai cita veida pastāvīgo darbu. Komiteja šaubās, vai pašlaik šādam priekšlikumam ir īstais laiks, jo ir jāņem vērā, ka Covid-19 pandēmija ir spēcīgi skārusi izglītības sistēmas Eiropā un citur.

Oktobra plenārsesijā pieņemtajā [atzinumā](#) par jaukta tipa mācīšanos EESK pauž satraukumu arī par šāda mācīšanās veida piemērotību pamatskolas un vidusskolas pirmo klašu skolēniem. Komitejas skatījumā tā vispirms būtu jāievieš pēdējās klasēs, jo jaunāko klašu skolēni, īpaši tie, kuri mācās sākumskolā, parasti vēl nav gatavi strādāt patstāvīgi.

“Mēs neesam pārliecināti par to, vai tagad ir piemērots laiks jaukta tipa mācīšanās ieviešanai vai ieteikšanai skolās. Covid-19 pandēmija ir smagi skārusi izglītības sistēmas un skolēnus, īpaši mazākos bērnus, kuri

skolas gaitas ir uzsākuši pavisam nesen. Jaukta tipa mācīšanās ietver pastāvīgu darbu, kuram ir vajadzīgas zināmas prasmes,” tā uzskata atzinumu sagatavojusī ziņotāja **Tatjana Babrauskienė**.

EESK atzīst, ka jaukta tipa mācīšanās var uzlabot piekļuvi izglītībai, apmācībai un digitālajām prasmēm, kā to ir pierādījis Covid-19 krīzes laiks.

Tomēr pandēmija ir arī atklājusi, ka tādi skolēni, kuriem trūkst gan praktisku, gan personisku resursu, lai mācītos šādā veidā, nav retums un ka sliktākajā gadījumā viņi var no skolas aiziet. Šī krīze ir arī parādījusi, ka izglītības iegūšana kopā ar vienaudžiem un ciešs kontakts ar viņiem ir ļoti svarīgs bērnu socializācijai un garīgajai veselībai.

“Nedrīkst pārāk zemu novērtēt to, cik vērtīga ir izglītības sociālā loma. Izglītība nav tikai dažādas zinātnes, fizika vai matemātika: tā ir mācīšanās kopā ar skolasbiedriem, saskarsme ar citiem cilvēkiem un viņu iepazīšana. Tas ir arī fiziskās audzināšanas un garīgās veselības jautājums,” norāda līdzziņotājs **Michael McLoughlin**.

EESK ir sagatavojusi 21 ieteikumu par to, kā panākt, lai jaukta tipa mācīšanās izglītību ietekmētu pozitīvi. Ir ļoti svarīgi, lai tās ieviešana un finansēšana veicinātu visu skolēnu izglītošanu un apmācību un lai īpaša uzmanība tiktu pievērsta tiem, kuru ģimenes ienākumi ir mazāki, kuriem ir invaliditāte un kuri dzīvo lauku apvidos.

Covid-19 krīzes laikā skaidri atklājās, ka jaukta tipa mācīšanās prasa daudz laika un radošuma no skolotājiem, kuri jau iepriekš ir bijuši pārslogoti, jo tieši no viņu ieguldījuma ir atkarīgs tas, vai patstāvīga mācīšanās būs izveidota un pārraudzīta tā, lai nestu labus rezultātus.

Skolotāju Eiropā trūkst jau tagad, un viens no tā cēloņiem ir samaksa un sarežģītie darba apstākļi. Tāpēc, lai novērstu izdegšanu, ir svarīgi sekot līdzi tam, kā jaukta tipa mācīšanās ietekmē viņu darba apstākļus un slodzi. Spriedzes mazināšanas nolūkā EESK aicina valstu iestādes, apmācot skolotājus darbam ar šo jauno mācīšanās metodi, viņus atbalstīt. (II)

[Paredzams, ka augs pieprasījums pēc kvalitātes ilgtermiņa aprūpes](#)

Augstie mirstības rādītāji šīs pandēmijas krīzes laikā ir atklājuši strukturālas un sistēmiskas problēmas ar aprūpes namiem saistītajā aprūpes modelī. Turklāt paredzamā mūža ilguma pieaugums un no tā izrietošais vecāka gadagājuma cilvēku skaita pieaugums turpmākajos gados nozīmē nepieciešamību reformēt aprūpes modeli.

Kā nodrošināt labāku aprūpes pieejamību, tostarp ekonomiskajā aspektā, un augstāku kvalitāti, kā arī pietiekamu skaitu aprūpes darbinieku, kas strādā labākos apstākļos, – tās ir dažas no galvenajām problēmām, kas tika apzinātas EESK rīkotajā uzklaušīšanā [“Ceļā uz jaunu aprūpes modeli vecāka](#)

[gadagājuma cilvēkiem: Covid-19 pandēmijā gūtā pieredze](#)". Uzklauššanas rezultātus Komiteja izmantos pašiniciatīvas atzinumā, ko tā gatavo par šo tematu

Atzinuma ziņotājs **Miguel Ángel Cabra de Luna** paziņoja, ka atzinumā paredzēts nevis izstrādāt visaptverošu pieeju attiecībā uz novecošanu, bet gan koncentrēties uz jautājumu par gados vecu cilvēku, kurus Covid-19 pandēmija skāra visvairāk, aprūpi.

Uzklauššanā tika prezentēti dalībvalstu aprūpes modeļi, uzskatāmi parādot dažādās pieejas un ar pandēmiju saistītās grūtības.

Saskaņā ar 2021. gada ziņojumu par ilgtermiņa aprūpi, ko izstrādājušas Komisija un Sociālās aizsardzības komiteja, paredzams, ka sabiedrības novecošana ievērojami palielinās pieprasījumu pēc ilgtermiņa aprūpes. Paredzams, ka 65 gadus vecu un vecāku iedzīvotāju skaits nākamo 30 gadu laikā palielināsies par 41 % un sasniegs 130,1 miljonu.

AGE Platform Europe ģenerālsēkretārs **Maciej Kucharczyk** sacīja: "Viena no iespējām ir attīstīt labas aprūpes sistēmas, un pakalpojumi ir līdzeklis, ar ko atbalstīt cilvēku autonomiju, neatkarību un dzīves kvalitāti."

Tuscany Bell no Eiropas Sabiedrisko pakalpojumu arodbiedrību federācijas (EPSU) izteicās: "Lai cilvēkiem, kuriem vajadzīga aprūpe, sniegtu atbilstīgus pakalpojumus, jānodrošina pienācīgi darba apstākļi un pietiekami daudz kvalificētu darbinieku. Šobrīd nepietiekamam skaitam aprūpes darbinieku jāaprūpē pārāk daudz cilvēku."

Tā kā aktīvām vecumdienām ir transversāls raksturs un tās ir saistītas gan ar ekonomisko, gan sociālo politiku, ir jākoordinē sociālie un veselības pakalpojumi, lai ilgtermiņa aprūpe kļūtu pieejamāka, paverot vecāka gadagājuma cilvēkiem iespēju dzīvot cienīgu dzīvi. (at)

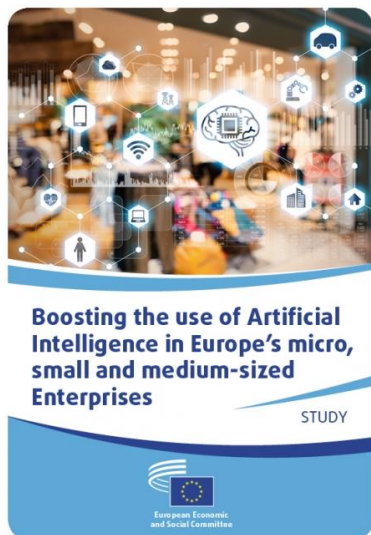
B?sim kontakt? un uztur?sim sazi?u!

Seminārs "Connecting EU 2021" Lisabonā ir beidzies. Jau 14. reizi tikāties ar organizētas pilsoniskās sabiedrības komunikācijas ekspertiem un preses sekretāriem, lai runātu par Eiropu, par kādu sapņojam. Pienācis laiks īstenot sapni par spēcīgu, drošu, taisnīgu, iekļaujošu un cerībām pilnu Eiropu.

Pateicamies visiem mūsu viesiem, referentiem, moderatoriem, žurnālistiem, EESK locekļiem, kolēģiem un draugiem, kas ar entuziasmu un radošumu piedalījās šajā pasākumā brīnišķīgajā Lisabonā. Mēs visi varam būt lepni par mūsu kopīgajiem panākumiem. Būsim kontaktā un uzturēsim saziņu arī turpmāk.

EESK Preses nodaļa

GRUPU JAUNUMI

Mākslīgā intelekta izmantošanas veicināšana Eiropas mikrouzņēmumos, mazajos un vidējos uzņēmumos (MMVU)

Materiālu sagatavoja EESK Darba devēju grupa

Mākslīgā intelekta lietojumu pašreizējā daudzveidība un potenciāls ir gandrīz neierobežots, un daudzi uzņēmumi un iedzīvotāji pašlaik neapzināti izmanto mākslīgā intelekta virzītus risinājumus. Tā kā šīs inovatīvās tehnoloģijas kļūst arvien populārākas, MMVU ir jāievieš mākslīgais intelekts, lai saglabātu savas pozīcijas attiecībā pret esošajiem un jauniem konkurentiem. Tomēr vairāki šķēršļi noved pie ieviešanas plaisas starp tirgiem un/vai starp lielām korporācijām un MMVU. Nesen veikts pētījums atklāja Eiropas MMVU iespējas un problēmas, kas

saistītas ar mākslīgā intelekta ieviešanu.

Mākslīgais intelekts rada virkni sociālu un ekonomisku apdraudējumu Eiropas MMVU. Galvenās problēmas ir nepietiekama informētība par mākslīgā intelekta priekšrocībām uzņēmumu vadības jomā un esošā (tehniskā) personāla prasmju trūkums līdzās datu trūkumam vai nepieejamībai. Arī ārējā tirgus apstākļi, piemēram, pārāk ierobežojoši vai pārāk plaši tiesiskie regulējumi, kavē mākslīgā intelekta tehnoloģiju sekmīgu ieviešanu MMVU.

Lai pārvarētu šīs problēmas un veicinātu mākslīgā intelekta ieviešanu MMVU, pētījumā politikas veidotājiem ir piedāvāta rīkkopa, kas ietver šādus pasākumus:

- izglītēt par mākslīgo intelektu un veidot MMVU darbaspēkam nepieciešamās prasmes, lai saglabātu konkurētspēju
- uzlabot centralizētu piekļuvi atvērtajiem datiem, lai apmācītu un attīstītu mākslīgā intelekta risinājumus, vienlaikus aizsargājot datu īpašumtiesības un kontroli
- paplašināt finanšu instrumentus MMVU, lai atbalstītu mākslīgā intelekta iekļaušanu to digitalizācijā
- nodrošināt pārredzamu vienoto tirgu mākslīgā intelekta risinājumiem, lai samazinātu riskus un palielinātu MMVU pārnesamību

Pētījuma pilns teksts ir atrodams šeit: <https://europa.eu/!gy8h4C>

WORKERS' GROUP

**CLOSE THE PAY GAP
PROVIDE LIVING WAGES**

Nodrošināt iztikas minimumu, kas palīdzētu novērst vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības

EESK Darba ņēmēju grupa

10. novembris bija 2021. gada Vienlīdzīgas darba samaksas diena – iespēja palielināt informētību par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību, kas visā Eiropā vidēji pārsniedz 14 % un dažās valstīs ir daudz lielāka. Dažos gadījumos šī tendence uzlabojas, savukārt citos pašreizējais uzlabojumu temps sniegtu apmierinošus rezultātus tikai pēc vairākiem tūkstošiem gadu...

Šīs atšķirības pamatā ir jautājums par nedrošu nodarbinātību, kas parasti vairāk skar sievietes nekā vīriešus (sievietes strādā 58 % no visām minimālās algas darbvietām Eiropā). Zemas algas skar visus darba ņēmējus, bet vismazāk tās skar visneaizsargātākos. Viens no galvenajiem veidiem, kā novērst šo atšķirību, ir paaugstināt minimālās algas Eiropā, nodrošinot, ka ikviens nopelna iztikas minimumu.

Kā norāda ETUC, minimālās algas palielināšana līdz 60 % no medianālās algas un 50 % no vidējām algām samazinātu vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību par 25 % Rumānijā, 19 % Grieķijā, 12 % Polijā, 11 % Slovākijā un 10 % Spānijā un Luksemburgā. Tas ir vēl viens iemesls, kāpēc ir būtiski pastiprināt ES direktīvu par pienācīgām minimālajām algām.

Kā EESK norādīja šā gada martā, pienācīgas minimālās algas nodrošināšana un darba koplīguma slēgšanas stiprināšana ir nepieciešama, lai sabiedrību padarītu stabilu un inovatīvu un lai veicinātu labklājību. Tomēr iztikas minimums ir svarīgs arī, lai cilvēki izkļūtu no nabadzības un būtu no tās pasargāti, kā arī lai uzlabotu neaizsargātu cilvēku, tostarp sieviešu, darba un dzīves apstākļus. Atšķirība neaprobežojas tikai ar algām, bet ietver arī pensijas: attiecībā uz pensionāriem tā ir 30 %, ko rada sociālās apdrošināšanas iemaksu ievērojamās atšķirības katras grupas darba dzīvē. Dažos gadījumos, piemēram, Maltā, šī pensiju atšķirība pārsniedz 42 %.

Pilsoniskajai sabiedrībai un sociālajiem partneriem kopīgi ar Eiropas iestādēm un valstu valdībām ir jāturpina centieni novērst šo plaisu. Tā ir būtiska daļa plašākā kampaņā, kuras mērķis ir nodrošināt sociālo taisnīgumu un veidot labāku nākotni Eiropai. (prp)

Pilsoniskās sabiedrības organizācijas aicina izstrādāt ES stratēģiju attiecībā uz pilsonisko sabiedrību

Sagatavojusi EESK grupa “Daudzveidība Eiropā”

Konferencē par tēmu “Pilsoniskās sabiedrības organizācijas: nozīmīgi dalībnieki Eiropas nākotnes veidošanā”, ko 2021. gada 5. novembrī (sadarbībā ar **“Pilsoniskā sabiedrība - Eiropa”** un ar EESK Sadarbības grupas un interešu grupas “Apvienību darbība” atbalstu) rīkoja **EESK grupa “Daudzveidība Eiropā”**, pilsoniskās sabiedrības organizācijas un to jumta organizācijas vēlreiz aicināja Eiropas Savienību izstrādāt stratēģiju attiecībā uz pilsonisko sabiedrību un Eiropas apvienību statūtus. Konferencē tika uzsvērts, ka atbilstoši turpmākie pasākumi pēc konferences par Eiropas nākotni un regulārs, strukturēts dialogs ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām ir svarīgi aspekti, lai atjaunotu iedzīvotāju uzticēšanos politikai un stiprinātu Eiropas demokrātiju.

Dalībnieki un pārstāvētās organizācijas pauda apņēmību ciešāk sadarboties, lai turpmāk nepieļautu pilsoniskās sabiedrības telpas sarūkšanu un pārbīdi un iestātos par efektīvu pilsonisko dialogu. Tā kā saasinās pilsoniskās sabiedrības organizāciju politiskās un ekonomiskās problēmas, nozīmīgi aspekti būs finansējums, it īpaši mazām organizācijām, efektīva tiesiskā aizsardzība, spēju veidošana un spēkā esošo ES sūdzību izskatīšanas procedūru izmantošana. Konferences dalībnieki aicināja Eiropas iestādes sniegt atbalstu.

Konferencē piedalījās augsta līmeņa referenti un pilsoniskās sabiedrības organizāciju pārstāvji un tika prezentēti pirmie pēc grupas “Daudzveidība Eiropā” pieprasījuma veiktā EESK pētījuma “Covid-19 pandēmijas ietekme uz pamattiesībām un pilsonisko telpu” rezultāti. Pētījums tiks publicēts 2022. gada pirmajā ceturksnī.

Šīs konferences secinājumus un ieteikumus var lejuplādēt grupas “Daudzveidība Eiropā” tīmekļa vietnē. Tos grupa izmantos, piedaloties konferencē par Eiropas nākotni.

Viss konferencei veltītais paziņojums presei atrodams [šeit](#). (jk)

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

“Patiesība par meliem” drīz tiks atklāta

Dots starts **13. reizi rīkotajam pasākumam “Jūsu Eiropa, jūsu lēmumi!”**.

EESK gadskārtējais jauniešu pasākums 2022. gada 31. martā un 1. aprīlī tiks rīkots tiešsaistē. Izraudzītās skolas no 27 Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīm un piecām ES kandidātvalstīm apspriedīs tematu "Patiesība par meliem:

jauniešu loma dezinformācijas apkarošanā". Reģistrācija ir beigusies, un 9. decembrī tiks izlozētas skolas, kas piedalīsies pasākumā.

EESK locekļi uz šīm skolām dosies 2022. gada janvārī un februārī. Lūdzu, nododiet šo ziņu tālāk un sekojiet jaunumiem! (ck)

EESK partnerība ar Europalia mākslas festivālu sveic franču horeogrāfu Boris Charmatz

Atzīmējot Eiropas Dzelzceļa gadu 2021, EESK organizēja īsfilmas demonstrēšanu Europalia mākslas festivālā.

Īsfilma ir fragments no franču horeogrāfa **Boris Charmatz** deju izrādes La Ronde.

Pasākums notiek sadarbībā ar EESK Transporta, enerģētikas, infrastruktūras un informācijas sabiedrības specializēto nodaļu (TEN) Eiropas Dzelzceļa gada pasākuma laikā 15. novembrī.

Filmu varat noskatīties [šeit](#). (ck)

Redakcija

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Šī izdevuma līdzautori

Amalia Tsoumani (at)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katharina Radler (kr)
Katerina Serifi (ks)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Pablo Ribera Paya (prp)

Koordinatoros

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)

Adrese

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja
Jacques Delors iela, Rue Belliard 99, B-1040,
Bruxelles, Belgique
Tālrunis. (+32 2) 546 94 76
E-pasts: eescinfo@eesc.europa.eu

“EESK Info” iznāks deviņas reizes gadā EESK plenārsesiju laikā. “EESK Info” ir pieejams 23 valodās.
“EESK Info” nav oficiālā atskaite par EESK darbību. Oficiālās atskaites tiek publicētas Eiropas
Savienības Oficiālajā Vēstnesī vai citos Komitejas izdevumos.
Pārpublicēšana ir atļauta ar atsauci uz “EESK Info” (saite ir norādīta redaktores).

10 / 2021